

Sockenmodellen

ALLA FÅR VARA MED – ALLA HJÄLPS ÅT – ALLA SKALL HA RÅD

Sockenmodellen är ett kostnadseffektivt sätt att bygga och driva optiska fibernät i de områden där de stora kommersiella aktörerna inte är aktiva, dvs. på landsbygden och i mindre tätorter.

Socknen (eller några socknar) bildar en fiberförening där man gemensamt tar ansvar för att gräva ner s.k. optoslang och bygga ett lokalt fibernät till alla hushåll och företag som vill vara med.

Nätet ansluts till en punkt där det finns fiber, på Gotland vanligtvis Telia/Skanovas telestationer.

Grävning och nätbyggandet köps av entreprenörer men för att få så låg anslutningsinsats som möjligt är det viktigt att så många som möjligt hjälps åt med det man kan, att ingen tar betalt för arbetet och att markägarna "bjuder på" markintranget. På det sättet kan man göra detta för halva kostnaden eller mindre jämfört med om något bolag skulle ha byggt nätet.

Alla skall erbjudas att vara med och alla hjälps åt i form av ett antal dagsverken t.ex. genom att röja, flytta på stängsel, placera käppar för sträckningen, kontakta grannar, koka kaffe osv.

Ju fler som ansluter sig till nätet och deltar i arbetet desto mer kan man pressa kostnaderna!

Som medlem får du rör (slang), fiber och aktiv utrustning ända in i huset. Grävningen på egen tomt får du dock stå för själv, antingen för egen hand eller genom att hyra in en mindre grävare. Även kostnaden för eventuella dragningar av kablar i hemmet får du stå för själv, fast det behövs oftast inte så mycket.

Se detta som en god investering i din fastighet! Kostnaderna för framförallt telefon och internet sjunker. För väldigt många lönar sig investeringen från dag ett. Fastighetens värde ökar också.

Varför fiber?

Modern fiberbaserat bredband erbjuder "3-play" som innebär att man samtidigt kan både ringa, surfa på internet och titta på HD-TV.

Gotlands sockenmodell innebär att varje hushåll kommer att ha tillgång till minst 100 Mbit/s.

Varje anslutning erhåller "unik" kapacitet, dvs. du delar inte på hastigheten med andra användare så som man gör i mobila/trådlösa system. För TVn krävs det 7-9 Mbit/s för en vanlig TV-kanal och ca 20 Mbit/s för en HD-kanal.

TV

- Perfekt mottagning
- Klarar HDTV
- Olika "SVT Play" funktioner d.v.s se på TV-program när det passar
- "Video on demand", videobutik över nätet

TELEFONI

- Väsentligt mycket billigare telefontjänster
- Fibern förläggs i mark och är därför väldigt driftsäker

INTERNET

- Inget färdas fortare än ljuset, >15 000 000 Mbit/s är teoretiskt möjligt
- Högre hastighet både ned och upp från fastigheten än med andra system
- Hastigheten är oberoende av avståndet och hur många som är uppkopplade

UTVECKLINGSBART

- Begränsningen sitter inte i fibern utan i ändutrustningen
- Många nya tjänster utvecklas – hemsjukvård, distansutbildningar, distansmöten osv.

KOPPARNÄTET (TELEFONLEDNINGARNA) FÖRSVINNAR

- Dagens telefontät är dåligt underhållet och dyrt i drift. Det kommer att tas bort inom inte alltför många år oavsett vad vi gör. Där fibernäten byggs går det troligen ännu fortare.

Vad kostar det?

Byggkostnad

Den faktiska kostnaden för att bygga ett fibernät till varje fastighet hamnar oftast mellan 20 000 – 35 000 kr (inkl moms) beroende på markens beskaffenhet, hur glest husen ligger och hur många som går med. Ju fler som ansluter sig och är med och jobbar, och ju bättre förarbete och upphandling sockenföreningen gör, desto mer kan kostnaden pressas ner.

Erfarenheter från tidigare projekt på Gotland visar att socknarna kan nå 80-90 % anslutning redan från start eftersom det blir väsentligt mycket dyrare att ansluta sig i efterhand.

Bidrag för att få det billigare

Region Gotland har tagit ett policybeslut för offentliga bidrag till bredbandsutbyggnad. Bidraget utgår med ett fast belopp, 2 000 kr per bebyggd fastighet i området.

Avsikten med bidraget är stödja socknarna och skall kompensera för att man bygger ut sitt lokala fibernät så att alla har möjlighet att ansluta sig, nu eller i framtiden. Nätet förutsätts även uppfylla nationella- och internationella kvalitetskrav.

Rabatt från Telia

Om sockenföreningen väljer att ansluta sig kollektivt till TeliaSonerans tjänsteutbud med en bindningstid på 10 år får man 6 000 kr per anslutet hushåll som kan användas för att bygga fibernätet.

Anslutningskostnaden för det enskilda hushållet beror som synes ovan på hur mycket man lyckas engagera folk att jobba, markförhållandena i området och hur länge man vill binda sig till TeliaSonerans tjänster etc.

En rimlig bedömning är att det bör kunna räcka med 17 000 – 22 000 kr per anslutning.

Vad får man för månadskostnad?

Fiberanslutning – en kabel för tre tjänster

Föreningen kan välja att teckna kollektivt avtal med en operatör eller låta nätet vara helt öppet och låta var och en bestämma själv (så som det fungerar idag) men då till ordinarie (högre) priser.

Hittills har föreningarna valt att teckna kollektivt avtal för alla sina medlemmar med TeliaSonera (som i dagsläget är den enda operatören som vill leverera på Gotland) för att få lägre priser. TeliaSonera tar då 299 kr per månad (mindre än halva normalpriset) per anslutning. Det är ett fast pris som gäller i 5 eller 10 år beroende på vad föreningen väljer. Föreningen behöver dessutom i början ta ut ca 50 kr för administration och kapitaluppbyggnad. Tillsammans alltså ca 350 kr. Vad betalar du idag för telefon, internet och TV?

Om föreningen väljer TeliaSoneras grundpaket får Du för ca 350 kr/månad (inkl. moms):

Telia Digital-TV

- Kanalpaket Lagom ingår med 18 kanaler
- Möjlighet att teckna fler kanaler mot en extra kostnad
- Tillgång till videobutik med c:a 2 500 hyrfilmer
- 2 st TV-boxar ingår i abonnemanget, man kan ha upp till 5 st TV-boxar

Telia Bredband FiberLan

- 100 Mbit/s nedströms (garanterar minst 50)
- 10 Mbit/s uppströms (garanterar minst 8)
- Antivirus och brandvägg
- Fri support

Telia Bredbandstelefonti (IP-telefonti)

- Du behåller ditt gamla nummer
- Befintliga telefoner fungerar
- Ett nummer ingår i abonnemanget
- Ett extra nummer går att köpa till mot en extra kostnad
- Nummerpresentation ingår

Region Gotland Bredbandsstrategi & Avsiktsförklaring

Region Gotland antog 2010 en ny bredbandsstrategi som säger att Regionens vision är att samtliga hushåll på Gotland 2015 skall ha fiber hem med hastigheten minst 100Mbit/s.

Företagare skall kunna etableras sig var som helst på ön och ändå ha tillgång till bredband av högsta kvalitet och kapacitet.

Alla Gotlands hushåll skall ha tillgång till moderna IT-tjänster i form av HD-TV, höghastighetsinternet och IP-telefonti.

Region Gotland och TeliaSonera undertecknade en avsiktsförklaring 2010 om en gotländsk modell för fiberutbyggnad. Avsiktsförklaringen säger:

Region Gotland, i nära samarbete med Länsstyrelsen på Gotland, LRF Gotland, Hushållningssällskapet och LEADER Gotland, skall initiera och delta i projekt för att genomföra den gotländska sockenmodellen. Region Gotland medverkar vid planering och samordning av utbyggnaden och på informationsmöten i socknarna.

TeliaSonera satsar ca 300 miljoner fram till 2015 för att skapa ett öppet nät där TeliaSonera som nationell kommunikationsoperatör har uppdraget att ansluta flera tjänsteleverantörer. Avsiktsförklaringen omfattar alla områden utanför Visby.

TeliaSonera, i samverkan med Skanova, kommer att leverera en anslutningspunkt för socknens fibernät på en plats som man kommer överens med sockenföreningen om. Eftersom TeliaSonera står för all aktiv utrustning i hemmet och i nätet är det möjligt att anslutningspunkten även kan placeras i telestationen.

Satsningen innebär även att TeliaSonera delfinansierar socknens fibersatsning med 6 000 kr per anslutet hushåll om sockenföreningen tecknar ett kollektivt avtal på 10 år.

Vill du veta mer?

Kontakta gärna oss!

Anne Ståhl Mousa
Bredbandsansvarig Region Gotland
0498-26 34 44, 070-540 88 58
anne.stahl_mousa@gotland.se

Olof Thomsson
Projektledare för samordningsprojekt drivet av Hushållningssällskapet
0498-525 84, 070-66 525 84
oloft@gotland.com

Det finns redan flera sockenföreningar som byggt, bygger eller är i färd med att planera sina sockennät.

På www.bredbandgotland.se finns kontaktlista, länkar och tips.

